

Warszawa, 10 stycznia 2020 r.

RZECZNIK PRAW PACJENTA

RzPP-DSD.420.74.2019.MB

Pani
Józefa Szczurek-Żelazko
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia

Szanowna Pani Minister,

Podstawowym zadaniem Rzecznika Praw Pacjenta, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹ (dalej jako: ustawa) jest ochrona praw pacjentów, określonych w niniejszej ustawie oraz przepisach odrębnych. Rzecznik Praw Pacjenta na bieżąco gromadzi i analizuje informacje związane z systemem opieki zdrowotnej, w tym poprzez współpracę z konsultantami krajowymi i wojewódzkimi.

Stomatologia to dziedzina medycyny, w której zakres świadczeń gwarantowanych obejmuje wszystkie osoby ubezpieczone w tym również dzieci i młodzież do 18 r.ż.² Dzieciom i młodzieży do ukończenia 18 roku życia przysługują m.in.:

1. zabezpieczenie lakiem szczelinowym bruzd zębów szóstych (raz do ukończenia 8 roku życia);
2. lakierowanie wszystkich zębów stałych;
3. impregnacja zębiny zębów mlecznych;
4. leczenie próchnicy zębów mlecznych i stałych;
5. kosmetyczne pokrycie niedorozwoju szkliwa w zębach stałych;
6. leczenie chorób przyzębia;
7. leczenie ortodontyczne do ukończenia 12 roku życia;

¹ Dz. U z 2019 r. poz. 1127 ze zm.

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego, Dz.U. 2019 poz. 1199.

8. wypełnienia kompozytowe światłoutwardzalne w zakresie zębów siecznych i kłów w szczęce i żuchwie.³

Świadczenia z zakresu świadczeń ogólnostomatologicznych realizowane są zarówno w stacjonarnych gabinetach stomatologicznych jak też w dentobusach - jednak w tym przypadku świadczenia gwarantowane przysługują dzieciom i młodzieży do 19 r. ż.⁴

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami⁵ opieka stomatologiczna realizowana jest w szkole i obejmuje profilaktyczną opiekę zdrowotną, promocję zdrowia oraz opiekę stomatologiczną dzieci i młodzieży szkolnej. Zauważyć jednak należy, iż pomimo podjęcia konkretnych działań w przedmiocie opieki stomatologiczną dla dzieci w wieku szkolnym - w mniejszym stopniu analizuje się problem dzieci w wieku przedszkolnym.

Na powyższe zwrócił moją uwagę Konsultant Krajowy w dziedzinie stomatologii dziecięcej, Pani Prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk, która w piśmie skierowanym do Rzecznika Praw Pacjenta⁶ podniosła iż: *od kilku lat trwają prace nad uzupełnieniem koszyka świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży. Ważne byłoby wsparcie inicjatywy wprowadzenia świadczenia profilaktycznego dla dzieci w wieku 3 lat oraz umożliwienie wykonywania procedury lakierownia zębów mlecznych. Jest to jedyna forma profesjonalnej profilaktyki fluorkowej, która może być stosowania u dzieci poniżej 6 roku życia. Tymczasem zgodnie z obowiązującymi zasadami, w Polsce refundowane jest lakierowanie wyłącznie zębów stałych.*

Jak zauważa Pani Profesor obecnie kładzie się duży nacisk na opiekę stomatologiczną szkolną, co jest niewystarczające. Zapobieganie próchnicy zębów stałych wymaga utrzymania zdrowego uzębienia mlecznego. Niezbędne jest więc wzmocnienie opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. Pragnę podkreślić, że potrzeby w zakresie leczenia zębów mlecznych w Polsce są zaspakajane zaledwie w kilkunastu procentach.

Również Polskie Towarzystwo Stomatologiczne wraz z Polskim Towarzystwem Stomatologii Dziecięcej (PTSD) i partnerami akcji: CEDE 2019 oraz Sojuszu ACFF, zwraca uwagę społeczeństwa na ważny, aczkolwiek pomijany w przekazie medialnym temat czyli profilaktykę zdrowia zębów mlecznych. Kampania ma odczarować „mit” dotyczący pierwszych dziecięcych zębów, mówiący, że skoro i tak wypadną, to nie trzeba poświęcać

³ <https://www.gov.pl/web/zdrowie/leczenie-stomatologiczne>.

⁴ Załącznik 2a oraz 10 i 10a Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego Dz.U. 2019 poz. 1199.

⁵ Dz. U. poz. 1078.

⁶ Pismo z dnia 6 maja 2019 r. znak I.dz.KK 17/2019.

im zbyt dużo uwagi. Organizatorzy kampanii „Leczymy mleczaiki” przekonują, iż zaniedbanie tzw. mleczaików, to najkrótsza droga do poważnych problemów z zębami stałymi. Do rodziców, opiekunów, nauczycieli, ale również lekarzy stomatologów, apelują o szczególną troskę nad uzębieniem najmłodszych. Przypominają, że w Polsce próchnica diagnozowana jest u ponad 50 proc. dzieci w wieku 3 lat, co czwarte dziecko nigdy nie było u dentysty, natomiast młodzież wkracza w dorosłość z próchnicą obejmującą średnio 8 zębów.⁷

Uwzględniając powyższe, a także mając na uwadze realizację prawa małoletnich pacjentów do świadczeń zdrowotnych, działając na podstawie art. 47 ust. 7 ustawy, zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie możliwości wprowadzenia dla dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) świadczenia wykonywania procedury lakierownia zębów mlecznych.

Z wyrazami osobistego szacunku

z upoważnienia
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
Grzegorz Błażewicz
Zastępca Rzecznika Praw Pacjenta

⁷ <https://pts.net.pl/aktualnosci/#>.